UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XXXV. De reformatione quatuor monasteriorum S. Gregorij de Brinate, S. Mariæ de Frisa propè Lancianum, S. Mariæ de Crescentiaco, & S. Iuliani prope Spoletum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Visual Library

Ticinenſis in ſua Hiſtoria manuſcripta, quæ Papiæ in Archiuo Diui Petri in cœlo aureo ſeruatur, accidiſſe verbis ſequentibus ſic deſcribit: *Tēpore Alexandri Sexti Pontificis, dum Romæ eſſem, noſtri Ordinis Rector Generalis, ad pedes eiuſdem Pontificis conſtitutus, aſſiſtentibus Cardinalibus, Neapolitano, Senenſi, & Vrſino egi, vt canonici regulares in Lateranenſi Baſilica confirmarentur, remanentibus tamen ibidem ſecularibus canonicis, ita vt eſſet duplex diſtinctum collegium. id ſe facturum Pontifex lubens pollicitus eſt, hac lege, vt aſsignatis canonicis regularibus certis prouentibus, autoritate Apoſtolica interueniente, & publico inſtrumento in Capitulo Generali confirmato, quod dicti canonici regulares in poſterum nullo vnquā tempore per ſe, vel per alios agerent, vt dictis canonicis ſecularibus eorū beneficia ablata acceptarent. qua ſtante lege res effectum eueniſſet niſi obſtitiſſet caſus Cardinalis Vrſini, qui tam plurimos ciues Romanos, quam canonicos ſeculares ad id tam pium opus diſpoſitos, capaceſque fecerat.* Hæc ille. Porro Cardinalis Vrſinus, teſte Onuphrio, vocatus eſt Ioannes Baptiſta de Vrſinis, qui potiſſima cauſa fuerat vt Alexander Pontifex crearetur.

CAPVT TRIGESIMVM QVINTVM.

De reformatione quatuor monaſteriorum S. Georgij de Brinate, S. Mariæ de Friſa prope Lancianum, S. Mariæ de Creſcentiaco apud Mediolanum, & S. Iuliani propè Spoletum.

I. 13 Monaſt. ANno 1498. Generale Capitulum Placentiæ. Rector Generalis D. Syluanus Venetus. Viſitatores D. Angelus Placentinus, D. Iſaias Eſtenſis, D. Gabriel Mediolanenſis, & D. Matthæus Vercellenſis. Hoc anno Reuer. Dominus Antonius de Stangis nobilis Cremonenſis, & Protonotarius Apoſtolicus, qui antiquam Præpoſituram S. Georgij, in loco Brinate nuncupato, ad ripas Ticini fluminis, diœceſis Mediolanenſis, in commendam tenebat, ſub certis conditionibus reſignauit, vt ſuo Ordini, noſtræque congregationi traderetur: quarum vna extitit, vt in dicta Præpoſitura conuentus quatuordecim canonicorum ſub vno Priore conſtitueretur, quibus ipſe Eccleſiam Parochialem cū cura animarum, & quinquaginta perticis terræ adiacentis, nec non tertiam partem bonorū immobilium dictæ Præpoſituræ pro victu canonicorum tribueret, cæteris illius bonis Præpoſitis Commendatarijs reſeruatis. quam reſignationē & conceſſionem probauit Alexander VI. per Bullas emanatas apud S. Petrum 6. Idus Ianuarij 1498. quarū vigore conuentus ſeptem canonicorum ſtatim per noſtros fuit inſtitutus, ſub D. Euſebio de Corradis Priore, qui primus dicti monaſterij corporalem poſſeſſionem apprehendit; nam alij ſeptem canonici omiſſi fuerant, donec monaſterium ædificaretur, quod totum in ampliſſimam, & pulcherrimam formam à noſtris eſt ædificatum, & Eccleſia ſimiliter à fundamentis renouata. Poſtmodum anno 1511. idem Reuerendiſſimus D. Antonius Stanga Protonotarius, & Commendatarius totam Præpoſituram cum omnibus illius bonis, & iuribus ad fauorem noſtræ congregationis ſpontè in manibus Pontificis reſignauit, qui illam noſtræ congregationi totaliter vniuit, adiecta conditione, vt numerus triginta canonicorum in illa iugiter maneret, datis literis apud ſanctum Petrum 6. Idus Septembris eiuſdem anni 1511. Pontificatus Iulij Secundi anno 8.

In hoc monaſterio floruit vir magnæ probitatis, & pro ſancto habitus Venerandus Pater Dominus Antonius de Gluſianis Præpoſitus, de quo libro proximè præcedenti c. 49. dictum fuit. Eccleſiam quæ nunc extat, fundauit, & abſoluit ante annos circiter triginta R. P. D. Deſiderius Mediolanenſis loci Præpoſitus.

ANno 1499. Generale Capitulum Patauij. II Rector Generalis R. P. D. Gabriel Vicentinus. Viſitatores D. Ioannes Placentinus. D. Martinus Mediolanenſis, D. Andreas Mediolanenſis, & D. Albertus Veronenſis. In quo Capitulo 14 Monaſt. Ven. P. D. Syluanus Venetus vir magni conſilij, propoſuit optimum ſibi videri, ſi Abbatiam S. Mariæ de Friſa propè Lancianum, quæ erat mēbrum monaſterij Tremitani, Patres à dicto monaſterio ſeiungerent, & proprium Abbatem cum conuentu canonicorum in illa ſtatuerent: quod poſt aliqualem altercationem collatis tandem ſuffragijs obtinuit, & proprius Abbas more cæterorum monaſteriorum in illa conſtitutus D. Ioannes Baptiſta de Cotignola. De cuius Abbatiæ fundatione, quæ in ſcriptis authenticis inueni, breuiter deſcribam. Circa annum 1040. Illuſtris Comes Traſimundus Caſtri Friſæ nuncupati Dominus, quod eſt in Apprutio propè Lancianum, fundauit Abbatiam inſignem in Caſtro Friſæ ſub inuocatione S. Mariæ, quam de proprijs bonis dotatam monaſterio Tremitano, & congregationi monachorum ibidem exiſtenti donauit, pro redemptione animæ ſuæ, & Comitis Azoni ſui parentis, & Dominæ Purpuræ ſuæ coniugis iam defunctæ, & Dominæ Antiochiæ alterius coniugis tunc viuentis, poteſtate per ſuos prædeceſſores obtenta à Luitprando Rege Longobardorum diſponendi de ſuis bonis, & tendi in opera, & legata pia. Cui Abbatię præter libros, calices, & paramenta, donauit modios terræ

ducentos triginta propè locum Feltrinum nuncupatum, & oppidum S. Ioannis cum molendinis, vineis, oliuetis, ſyluis, fabricis, & alijs rebus ibidem exiſtentibus: Itẽ alios terræ modios ſexaginta duos propè S. Martinum, & propè Fluuium Morum. Item alios modios terræ viginti vnum, quibus cohærebant territorium Ortonæ, Riuogatti, & Vallonis Vulpium, qui omnes cum territorio oppidi S. Ioannis faciunt modios 466. confectæ ſunt tabulæ dictæ donationis an. 1044. die 5. Decembris Indictione 3.

Anno vero 1145. Indictione 8. die 8. menſis Septemb. Illuſtris Dominus Matthæus Rophini, Dominus Caſtri Friſæ, pro redemptione animæ ſuæ, & filiæ Dionyſiæ nuper defunctæ, & in eodẽ monaſterio ſepultæ, remiſit, & donauit eidem monaſterio quoddam feudum, quod aſſerebatur, fuiſſe prius Eccleſiæ S. Martini, quæ ſuffraganea ipſius Eccleſiæ S. Mariæ de Friſa, & illius membrum, & cella, confectis tabulis publicis, quæ per illum, & multos teſtes proprijs illorum manibus fuerunt firmatæ, quarum authenticum nuper ad manus meas tradente quodam clerico ſeculari deuenit, quod in Archiuo Romano Pacis eſt repoſitum in pluteo Scripturarum monaſterij S. Mariæ de Friſa.

Rurſus anno 1301, die 30. Octobris quædam mulier deuota nomine Soropace, filia Gilioni Spopetani, habitatrix Lanciani, donauit prædictæ Eccleſiæ S. Mariæ de Friſa domum vnam cũ horto exiſtentem in ciuitate Lanciani prope Eccleſiam S. Antonij, tabulas conficiente Roberto de Caſali Regio notario, quarum ſimiliter authenticum à prædicto clerico mihi traditum ibidem locaui.

III. PRædictæ quoque Abbatiæ in priuilegijs per Leonem IX. & Nicolaum Secundum, & alios Abbati, & monaſterio Tremitano factis mentio habetur, quæ cum eodem monaſterio Tremitano per Gregorium XII. noſtræ cõgregationi fuit vnita, cuius membrum extitit vſque ad hunc annum 1499. quo in Generalib. Comitijs proprius Abbas cum conuentu canonicorum fuit in in eadem conſtitutus. Poſtea verò tractatum fuit de monaſterio intra Ciuitatem Lanciani conſtruendo, quod Caſtrum Friſæ totum eſſet dirutum, & deſolatum, obtentoque à ciuibus loco prope portam S. Claræ, nouam Eccleſiam, & monaſterium ſub titulo ſanctæ Mariæ nouæ noſtri conſtruere cœperunt: in quo quidem opere benefactorem inſignem, & adiutorem ſtrenuum nacti fuerunt Equitem Illuſtrem Dominum Dymnũ de Riccijs, qui ſe filijs orbatum cernens, dictam Eccleſiam omnium bonorum ſuorum hæredem vniuerſalem inſtituit, conditione adiecta, vt intra decenniũ Eccleſia ſub titulo B. Mariæ de Miraculis ibidem conſtrueretur, & abſolueretur, quod præſtitum fuit. Ipſe verò D. Dymnus paulo poſt vita functus in monaſterio fratrum Eremitarum in ſepulchro, quot ſibi viuens poſuerat, fuit tumulatus. Obijt anno 1504. Eodem autem anno die 24. Ianuarij D. Lucas Nouarienſis monaſterij Abbas illius hæreditatem adiuit, in qua comprehendebatur Caſtrum Foſſa cieca nuncupatum, cuius dominium obtinuit, & à Vaſſallis iuramentum fidelitatis ſibi præſtari fecit in Eccleſia ſancti Donati, & fabricam Eccleſiæ accelerauit, quæ anno 1513. eſt abſoluta, & eodem anno cõſecrata, prout teſtatur publicum inſtrumẽtum eodem anno die 22. Decembris rogatum per publicum tabellionem Tyberium Vitalem. Canonici vero regulares eidem Illuſtri Equiti Dymno grati animi monumentũ ex albo marmore in Eccleſiæ pariete loco conſpicuo cum ſequenti epitaphio poſuerunt.

Hæc Pia Templa facit.

DYMNO RICCIO, EQVITI AVRATO, STRENVO, FIDELI, PATRIÆ PROTECTORI HVIVSQVE SACRÆ ÆDIS ERECTORI, CANONICI REGVLARES INSVLÆ DIOMEDEÆ POSVERVNT, ANNO MDLVI.

Habuit etiam hoc monaſterium inſignes benefactores Ioannem Antonium Impaciatorẽ, Marcum Blancum, D. Gaſparem Auentinum Lanciani Archipresbyterum, & vtriuſque iuris Doctorem, qui dictã Eccleſiam ſuorũ bonorum hęredem inſtituerunt. Vocata eſt autem Eccleſia ſanctæ Mariæ Nouæ ad differentiam alterius antiquæ ſanctæ Mariæ de Friſa.

ANno M D. Capitulum Generale Patauij. Rector Generalis R. P. D. Hieronymus Mediolanenſis. Viſitatores D. Donatus Mediolanenſis, D. Fœlix Cremonenſis, D. Valerius Vicentinus, & D. Nicolaus Venetus. Anno 1501. Capitulum Generale Cremonæ. Rector Generalis R. P. D. Philippus Vercellenſis. Viſitatores D. Auguſtinus Ticinenſis, D. Illuminatus Mediolanenſis, D. Fulgentius Reginus, & D. Hieronymus Venetus. Anno 1502. Capitulum Generale Rauennæ. Rector Generalis R. P. D. Auguſtinus Ticinenſis. Viſitatores D. Germanus Vercellenſis, D. Deſiderius Patauinus, D. Martinus Bergomenſis, & D. Auguſtinus Mantuanus. IV.

Hoc autem anno Illuſtriſſ. Dom. Fridericus Sanſeuerinus S. Theodori Diaconus Cardinalis, qui Præpoſituram inſignẽ Ordinis canonicorum regularium S. Mariæ de Creſcentiaco, multis aureorum millibus in ſuis redditibus abũdantem, in Commendam tenebat, quæ licet olim eſſet caput congregationis, & curam animarum adiunctam haberet, ad eam nihilominus deſolationem in ſpiritualibus deuenerat, vt vnus ibi canonicus cum nonnullis clericis mercede conductis ad ſacra facienda ſolummodo reſideret, cum R. P. D. Conſtantio Applano Procuratore Generali noſtræ congregationis de conuentu 55. Monaſt.

canoni-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

canonicorum ſub regimine vnius Prioris in eadẽ Præpoſitura ex noſtris conſtituendo habuit tractatum, quibus monaſterij fabricas, & curam animarum cum Eccleſia, & illius mobilibus, certoque terræ ambitu circa monaſterium, paruaque ſumma pecuniarum pro victu, & alimentis canonicorum, ſiue pro menſa tribueret; ipſa tamen Præpoſitura cum cæteris omnibus iuribus, & bonis eidem Friderico, & futuris Commendatarijs reſeruata. Conuentione inita ſupplicatũ eſt Pontifici pro traditione, & vnione prædictæ menſæ Prioralis, obtentæque literæ Apoſtolicæ 4. idus Decemb. eiuſdem anni 1502. Pontificatus Alexandri VI: anno vndecimo. ex quo tempore conuentus ſeptem canonicorum ſub regimine Prioris in dicto monaſterio per noſtros fuit conſtitutus, qui ex quindecim ferè aureorum millibus, qui ex dicti monaſterij redditibus capiũtur vix neceſſaria percipiunt. ille autem canonicus nomine frater Albertus Mediolanenſis, vſque ad mortem cum noſtris in eodem monaſterio manere voluit. De hoc monaſterio, & de tota congregatione S. Mariæ de Creſcentiaco dictum eſt lib. 2. cap. 26. & 49.

V. EOdem anno cœnobium Abbatiale S. Iuliani propè Spoletum, cum aliquot illius membris, & Eccleſijs Parochialibus illi ſubiectis, & annexis, inſtantibus ciuibus Spoletanis, noſtræ Lateranenſi congregationi fuit vnitum. Iſtud cœnobium, eſt vetuſtiſſimum, cuius fundatio B. Gregorij Papæ tempora præcedit; nã illius fundator fuit Ven. & ſanctus Abbas nomine Iſaac, qui venerat in Italiam de Syria, vt S. Gregorius lib. 3. Dialogorum cap. 14. ſcribit, Hic enim ſanctus vir cum prioribus temporibus Gothorum ad Vrbem Spoletanam deueniſſet, in monte vrbi imminente monaſterium S. Iuliano Martyri nuncupatum excitauit, ac in eo familiam numeroſam monachorum congregauit, non quidem ex D. Benedicti inſtituto, vt nonnulli aſſerunt. quomodo enim S. Benedicti diſcipulus, & alumnus eſſe potuit, qui teſte D. Gregorio loco citato prioribus tẽporibus Gothorũ apud Spoletanos iam in veneratione habebatur? cum priora tempora Gothorum annum Chriſti 500. anteceſſerint, quo tempore S. Benedictus adhuc puer erat. Creuit autem ſub ſancto viro numerus monachorum, propter quod plura illi bona largita, pluraque monaſteria, & cellæ ſub eodem inſtituto, tanquam membra ſub capite plantata, inter quæ monaſterium S. Anſani Martyris intra Ciuitatem, vbi reliquiæ ipſius ſancti viri Iſaaci ſunt tumulatæ. Porro autem cum Ordo D. Benedicti prope Cluniacum in Gallijs reformationem inſignem accepiſſet, monachi Benedictinẽſes iuxta reformationem prædictam inſtituti S. Iuliani cœnobium obtinuerunt, poſt annum Chriſti milleſimum, circa quod tempus ijdem Cluniacenſes Eccleſiam S. Petri Peruſinam vbi erat ſedes Cathedralis cum collegio canonicorum regularium, ipſis canonicis cum Cathedrali intra Vrbem in æde Laurentio Martyri recens ædificata collocatis, obtinuerunt, & D. Benedicti cœnobium erexerunt ſub Beato primo Abbate, quod illius monaſterij tabularia teſtantur.

16 Monaſt.

Cæterum, quantæ olim dignitatis, & amplitudinis fuerit Diui Iuliani monaſterium, ex Vrbani III. priuilegio ſic accipe, quod ad inſtar alterius Alexandri III. fuit exemplatum.

Vrbanus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei dilectis filijs Abbati monaſterij S. Iuliani de monte Spoletano, eiuſque fratribus tam præſentibus, quam futuris regularem vitam profeſſis in perpetuum. Cum ſimus ad curam, & regimen vniuerſalis Eccleſiæ, licet immeriti, prouidentia ſupernæ diſpoſitionis aſſumpti, ſi quando poſtulantur à nobis, quæ ad Eccleſiarum tuitionem pertineat, petentium deſiderijs clementer nos conuenit condeſcendere, & vota effectu proſequente complere. Ea propter dilecti in Domino filij veſtris iuſtis poſtulationibus clementer annuimus, & præfatum monaſterium S. Iuliani de monte Spoletano, in quo diuino mancipati eſtis obſequio, ad exẽplar fœlicis memoriæ prædeceſſoris noſtri Alexandri Romani Pontificis, ſub B. Petri, & noſtra protectione ſuſcipimus, & præſentis ſcripti priuilegio communimus. In primis ſiquidem ſtatuentes, vt ordo monaſticus, qui ſecundum Deum, & B. Benedicti regulam in eodem loco inſtitutus eſſe dignoſcitur, perpetuis ibidem temporibus inuiolabiliter obſeruetur. Præterea quaſcunque poſſeſſiones, quæcunque bona idem monaſterium impræſentiarum iuſte, & canonicè poſſidet, aut in futurum conceſſione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, ſeu alijs iuſtis modis, præſtante Domino, poterit adipiſci, firma vobis, veſtriſque ſucceſſoribus, & illibata permaneant: in quibus hæc proprijs duximus exprimenda vocabulis. Locũ ipſum, in quo præfatum monaſterium ſitum eſt, cum omnibus pertinentijs ſuis, & poſſeſſionibus iuxta monaſterium veſtrum, quæ certis limitibus diſtinguũtur, ſcilicet à via iuxta Eccleſiam S. Petri foris portam, & vadit in montem, & deinde vſque ad Ticinum, & à Ticino per Foſſatum Vallecbiæ vſque ad Eremũ Subelmi, & ab Eremo vſq; in finem Vallis cecæ, & deinde vſque ad Villam S. Antini, & à Villa iuxta Syluam montis Luci, vſque ad memoratam Eccleſiam S. Petri. In territorio circa Ciuitatem terras, vineas. in Curte S. Brictij terras. in Curte Caſtelli Litbaidi terras. in Curte Maccani terras. in Curte Iam, quæ eſt vocabulum Ciſterna, homines, & terras. totam curtem ſeminimæ, cum hominibus, terris, vineis, & ſyluis. in terra Arnulphi in vocabulo Semmimas, & Mandræ homines, terras, ſyluas, & vineas. In Ciuitate Spoletana monaſterium S. Iſaac cum capellis, & pertinentijs ſuis, capellam S. Archangeli, in eadem Ciuitate Eccleſiam S. Angeli de Rinoſicco cum capellis, & pertinentijs ſuis, Eremum ſancti Agnelli intra montes cum pertinentijs ſuis. Inter annis capellam S. Crucis cum pertinentijs ſuis. Capellam S. Martini de Caſalebuſa cum pertinentijs ſuis, Eremũ S. Mariæ montis Luci cum pertinentijs ſuis, capellam S. Antini iuxta eun-

dem

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dem montem. In Caſtello montis capellam ſancti Agnelli cum pertinentijs ſuis. In Gaualle Hoſpitale S. Cathaldi cum pertinentijs ſuis. Apud Petram capellam S. Antimi cum pertinentijs ſuis, Eccleſiã S. Crucis de Aquaſolama cum capellis, & hominibus, & cæteris pertinentijs ſuis. Eccleſiam ſanctorum Apoſtolorum iuxta ciuitatem cum plebibus, capellis, & alijs pertinentijs ſuis. Hoſpitale S. Pauli de Quinto cum pertinentijs ſuis. Eccleſiam S. Mariæ de Campello cum capella, hominibus, & alijs pertinentijs ſuis. Monaſterium S. Cypriani cum capellis, & hominibus, & alijs pertinentijs ſuis. Capellam S. Martini Vallis cum pertinentijs ſuis. Medietatẽ capellæ S. Laurentij de Martano cum pertinentijs ſuis. Capellam S. Andreæ de Foſſiano cum pertinentijs ſuis. Capellam S. Saluatoris de Ciſterna cum pertinentijs ſuis. Capellam S. Andreæ de Semnime cum pertinentijs ſuis. Hoſpitale de Cauallara cum pertinentijs ſuis. Monaſterium Sancti Petri de Pilo ceruino cum capellis, & alijs pertinentijs ſuis. Plebem S. Antonij cũ capella ſua, & hominibus, & alijs pertinentijs ſuis. Eccleſiam S. Andreæ de Pollmonte cum capella, hominibus, & alijs pertinentijs ſuis. Canonicam S. Mariæ de Laurentio cum medietate plebis S. Stephani, & Caſtello, hominibus, & capellis, & alijs pertinentijs ſuis. Capellam S. Pauli iuxta eandem Eccleſiam. In Beuania terras, & vineas. In Curte Crucigronum terras. In Petra aucta terras in Epiſcopatu Aſiſinate, capellam S. Andreæ de Bratano cum pertinentijs ſuis. Monaſterium S. Quirici cũ capellis, hominibus, & alijs pertinentijs ſuis. Eccleſiam S. Clementis cum capella, & alijs pertinentijs ſuis. In Epiſcopatu Tudertino monaſterium S. Agnelli cum capella, hominibus, & alijs pertinentijs ſuis. Monaſterium S. Petri de Partalla cum capellis, hominibus, & alijs pertinentijs ſuis.

VI. Liceat quoque vobis clericos, vel Laicos, & ſeculares fugientes liberos, & abſolutos, ad conuerſionem recipere, & eos ſine contradictione aliqua retinere. In Parochialibus autem Eccleſijs, quas habetis, liceat vobis ſacerdotes eligere, & Epiſcopis præſentare, quibus ſi idonei fuerint, Epiſcopi curam animarum committant, ita vt de Plebis cura Epiſcopis, vobis de temporalibus teneantur reſpondere. Chriſma verò, oleum ſanctum, conſecrationes altarium, ſeu Baſilicarum, Ordinationes clericorum, vel monachorum, qui ad ſacros ordines fuerint promouendi, à Diœceſano ſuſcipietis Epiſcopo, ſi quidem Catholicus fuerit, & gratiam Apoſtolicæ Sedis habuerit, & ea gratis, & ſine prauitate aliqua vobis voluerit exhibere: alioquin liceat vobis, quemcunque malueritis, Catholicum adire Antiſtitem, qui noſtra fultus autoritate, quæ poſtulantur, indulgeat. Cum autem generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis clauſis ianuis, excluſis excommunicatis, & interdictis, non pulſatis campanis, ſuppreſſa voce diuina officia celebrare. ſepulturam quoque ipſius loci decernimus eſſe liberam, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui ſe illic ſepeliri deliberauerint, niſi forte excommunicati ſint, vel interdicti, nullus obſiſtat. Salua tamen iuſtitia illarum Eccleſiarum, à quibus mortuorum corpora aſſumuntur. Obeunte verò te nunc eiuſdem loci Abbate, vel tuorum quolibet ſucceſſorum, nullus ibi qualibet ſubreptionis aſtutia, ſeu violentia præponatur, niſi quem fratres communi conſenſu, vel fratrum pars conſilij ſanioris, ſecundum Deum, & B. Benedicti regulam prouiderint eligendum. Decernimus ergo, vt nulli omnino hominum liceat præfatum monaſterium temerè perturbare, aut eius poſſeſſiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, ſeu quibuslibet vexationibus fatigare: ſed omnia integra conſeruentur eorum, pro quorum gubernatione, ac ſuſtentatione conceſſa ſunt, vſibus omnimodis profutura, ſalua Sedis Apoſtolicæ autoritate, & Diœceſanorum Epiſcoporum canonica Iuſtitia. Si qua igitur in futurum Eccleſiaſtica, ſecularisue perſona hanc noſtræ Conſtitutionis paginam ſciens, contra eam temere venire præſumpſerit, ſecundò, tertiòuè commonita, niſi reatum ſuum congrua ſatisfactione correxerit, poteſtatis, honorisque ſui careat dignitate, reamque ſe exiſtere diuino iudicio de perpetrata iniquitate cognoſcat, & à ſacratiſſimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris noſtri Ieſu Chriſti aliena fiat, atque in extremo examine diſtrictæ vltioni ſubiaceat. Cunctis autem eidem loco ſua iura ſeruantibus ſit pax Domini noſtri Ieſu Chriſti: quatenus, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud diſtrictum Iudicem præmia æternæ pacis inueniant. Amen.

Sanctus Petrus, Sanctus Paulus, Vrbanus Papa Tertius. Ad te Domine leuaui animam meam.

Ego Vrbanus Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Ego Theodorus Portuenſis, & ſanctæ Praxedis Epiſcopus.

Ego Henricus Albanenſis Epiſcopus.

Ego Theobaldus Oſtienſis, & Veletrenſis Epiſcopus.

Ego Ioannes presbyter Cardinalis tituli S. Marci.

Ego Laborans presbyter Cardinalis tit. Sanctæ Mariæ trans Tyberim de Colum.

Ego Pandulphus presbyter Cardinalis tit. duodecim Apoſtolorum.

Ego Albinus presbyter Cardinalis tit. S. Crucis in Ieruſalem.

Ego Melior presbyter Cardinalis tit. Sanctorum Ioannis & Pauli.

Ego Adelardus presbyter Cardinal. tit. S. Marcelli.

Ego Arditio Diaconus Cardinalis tituli ſancti Theodori.

Ego Gratianus SS. Coſmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis.

Ego Soffredus ſanctæ Mariæ in via lata Diaconus Cardinalis.

Ego Petrus Diaconus Cardinalis ſancti Nicolai in Carcere Tulliano.

Ego Adulphus S. Georgij ad velum aureum Diaconus Cardinalis.

Datum Veronæ per manum Traſimundi S.R.E. Notarij, 3 Idus Martij, indictione quarta, Incarnationis Dominicæ anno 1185. Pontificatus vero Domini Vrbani III. anno primo.

Porrò

VII. PORro vt ſolēt cunctæ res mortalium progreſſibus temporum labi & ruere, cœnobium adeo præcipuum, & locuples, & tot ſanctorum hominum plantarium, paulatim conciderat, & ad ruinam omnimodam deuenerat, monachis ibi deficientibus, & bonis omnibus vel occupatis à laicis, vel clericis ſecularibus commendatis: in quo quidem per multos annos vſque ad annum 1502. perſerauit, quo tempore illud in commendā tenebat D. Hermodorus Melchioris clericus Spoletanus, qui ad preces vniuerſitatis ciuium Spoleti commendam in manibus Alexandri VI. ad fauorem noſtræ cōgregationis liberè reſignauit. Pontifex verò prædictis ciuibus ſupplicantibus monaſterium cum omnibus illius bonis, iuribus, iuriſdictionibus, & pertinentijs, extincto in eo inſtituto, & ordine S. Benedicti, & inſtituto inibi ordine canonicorum regularium S. Auguſtini, noſtræ congregationi Lateranenſi vniuit, ſimul cum collationibus omnium, & ſingularum Eccleſiarum, & beneficiorum, cum cura, & ſine cura regularium, & ſecularium, ad collationem, prouiſionem, præſentationem, ſeu quamcunque aliam diſpoſitionē Abbatis dicti monaſterij pro tempore exiſtentis quomodolibet ſpectantium, datis literis Apoſtolicis apud S. Petrum 3. nonas Septembr. anni 1502. Pontificatus autem ſui anno 11. quarum vigore Procurator Generalis noſtræ congregationis Spoletum cum aliquot canonicis profectus, illius corporalem poſſeſſionē eſt aſſecutus. Cum autem conuentus canonicorum aliquot annis in eodem monaſterio manſiſſet, quod in monte à Ciuitate ſatis remoto poſitum eſt, rogantibus ciuibus ad aliud monaſteriū intra Ciuitatem S. Anſani, vel S. Iſaaci nuncupatum, quod eſt membrum prædicti monaſterij S. Iuliani, vt ex priuilegio proximè recitato liquet, ipſe canonicorum conuentus fuit translatus, & Abbas in eo conſtitutus, qui dicitur Abbas S. Anſani: cuius regimini præter nonnullas Parochiales, quę per dicti monaſterij canonicos reguntur, ſubſunt etiam duo præcipua collegia canoniſſarum noſtræ congregationis S. Matthæi, & S. Mariæ de Stella. Manente nihilominus Abbate S. Iuliani cum Parocho, nam Eccleſia S. Iuliani eſt etiam Parochialis.

In Eccleſia vero S. Anſani conduntur reliquiæ S. Iſaaci monaſterij S. Iuliani primi fundatoris, cuius vitam B. Gregorius lib. 3. Dialogorum cap. 14. deſcribit, à quo prædicta Eccleſia S. Anſani dicitur etiam Eccleſia ſiue monaſterium S. Iſaaci, vt ex præfato Vrbani III. priuilegio apparet.

CAPVT TRIGESIMVM SEXTVM.

De Venerabilis monaſterij S. Petri in Cœlo aureo Papiæ reformatione facta per Canonicos regulares Congregationis Lateranenſis.

QVoniam de Venerabilis, & inſignis monaſterij D. Petri in Cœlo aureo Ciuitatis Papiæ fundatione, dignitate, priuilegijs, nec nō de regularibus, qui illud à prima inſtitutione vſque annum milleſimum, & quingenteſimum noſtræ ſalutis tenuerunt, in calce primi libri ſufficienter dictum fuit, nunc quod præſentis inſtituti, ac loci ratio poſtulat, eſt proſequenda, quæ ad dicti monaſterij reformationem factam per canonicos noſtrę Lateranenſis congregationis ſpectare videbuntur. Nam cū de anno 1465 vltimo prædicti monaſterij Abbate canonico regulari Stephano de Iudicibus nūcupato decedente, Paulus II. cuidam Cardinali Iacobo tit. S. Cryſogoni monaſterium commendaſſet, contra quàm Sanctiſs. Pontifex ſperauerat, diſciplina canonica paulatim relaxata, numeroque canonicorum imminuto, & cultu diuino propemodum neglecto, monaſterium ad tantam relaxationem deuenerat, vt cum tempore Alexandri VI. Raphaël Riarius Cardinalis illud ſimiliter in commendam accepiſſet, canonicorum ibi tunc degentium mores, & vitam pertaſus, de illo reformando, cultuque diuino in eodem reſtituendo ſtatim cogitaret. Qui vt cogitatum ad effectum perduceret, ad canonicos regulares cōgregationis Lateranenſis, de quorum vitæ integritate plurimum confidebat, quorum primi reformatores à prędicto monaſterio originem traxerant, vt eorum introductione monaſterium reformaretur, mentis aciem, & animum direxit, quibus anno 1496. in Generali Capitulo congregatis ſequentes literas, ex illarum originali, quod adhuc in Archiuio noſtro Romano ſeruatur, exſcriptas in hunc modum direxit: *Religioſis viris Rectori, & Capitulo congregationis generalis regularium canonicorum S. Auguſtini de Obſeruantia Lateranenſium, amicis noſtris præcipuis, Raphaël S. Georgij Diaconus Cardinalis Domini Papæ Camerarius. Religioſi viri, amici noſtri præcipui ſalutem. Putamus, vos deſiderare, vt congregatio veſtra, ſicut filij nouellæ oliuarum, multiplicet, & conuentualia loca ad regularem obſeruantiam reducantur. nos pro ijs, quæ curæ noſtræ ſunt* I. 57 Al. cap. 8.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN